

YAZAR HAKKINDA

Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngiliz Dili ve Eğitimi Bölümü'nden mezun oldu. Bir süre Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda öğretmenlik mesleğini yürüttükten sonra Erciyes Üniversitesi'nde İngilizce okutmanı olarak görev yaptı. Bilkent Üniversitesi'nde yüksek lisans, Çukurova Üniversitesi'nde doktora, Ohio State Üniversitesi'nde doktora sonrası çalışmalarını İngiliz Dili ve Eğitimi alanında yürüttü ve 2012 yılında profesör oldu. Halen Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngiliz Dili ve Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Yurtiçi ve yurtdışında pek çok konferans bildirisi, yayımlanmış yüzden fazla makalesi, binin üzerinde atfı, *Profesyonel Öğretmenliğe Doğru* (2009), 2015 yılının en iyi eğitim araştırması ödülünü alan *Türkiye'nin Eğitim Çıkması Girişimci Öğretim, Girişimci Öğretmen* (2014), *Öğretmenliğe Dair Filmler ve Öğretmenler* (2016), ayrıca hem yazarlığını hem de editörlüğünü yaptığı *Hayallerindeki Eğitim Fakültesi* (2017), *Eğitim Ateşi* (2019) ve *Terör Ya Öyle Değilse?* (2021) adlı kitapları bulunmaktadır.

 mzaltan

 altanmz

 mzaltan

DESTEK YAYINLARI: 1680

ARAŞTIRMA: 375

PROF. DR. MUSTAFA ZÜLKÜF ALTAN / EĞİTİM TERÖRÜ

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Destek Yapım Prodüksiyon Dış Tic. A.Ş.

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül

Üretim Koordinatörü: Semran Karaçayır

Editör: Cansu Poyraz Karadeniz

Son Okuma: Devrim Yalkut

Kapak Tasarım: Sedat Gösterikli

Sayfa Düzeni: Cansu Poroy

Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak-Mesud Topal-Nursefa Üzümler

Destek Yayınları: Kasım 2022

Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-625-441-798-6

© Destek Yayınları

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel. (0) 212 252 22 42

Faks: (0) 212 252 22 43

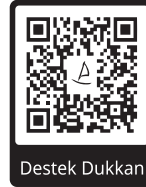
www.destekdukkani.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

Destek Dukkan

Yıkılmazlar Basım Yay. Prom. ve

Kâğıt San. Tic. Ltd. Şti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad.

No. 62/B Bağcılar/İstanbul

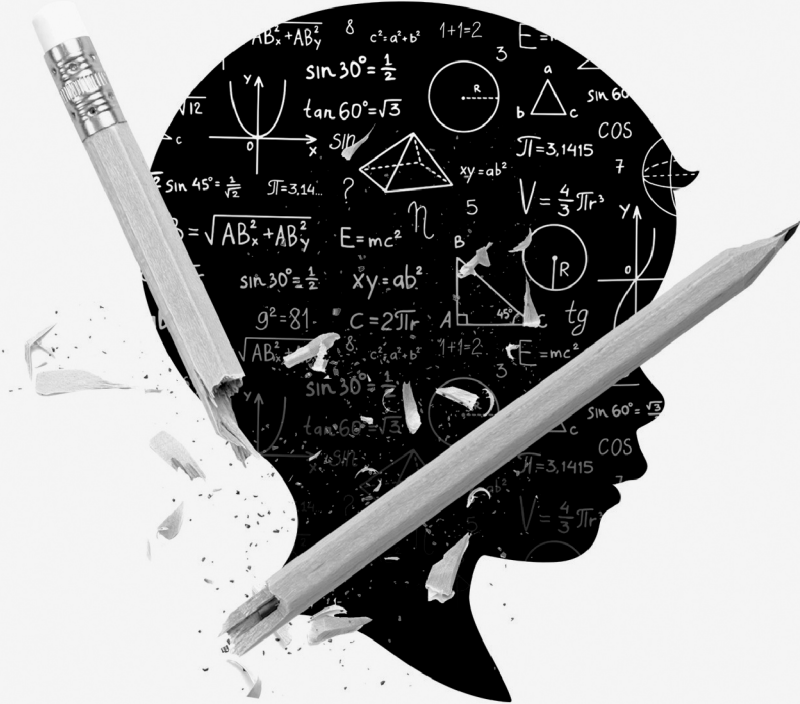
Sertifika No. 45464

Tel. (0) 212 630 64 73

Terör Her Yerde!

EĞİTİM TERÖRÜ

Prof. Dr. **MUSTAFA ZÜLKÜF ALTAN**

İÇİNDEKİLER

BAŞLARKEN / 7

GİRİŞ /

Terör Nedir? / 19

Neoliberalizm Nedir? / 25

BÖLÜM 1

TEST TERÖRÜ / 37

Testlerin Tarihi / 44

Testler ve Irkçılık / 50

Zekâyâ Bakış Açısı / 53

Aklımızla Oynuyorlar / 67

BÖLÜM 2

TESTLER VE TOPLUM MÜHENDİSLİĞİ / 75

Testlerin Vahim Sonucu: Tek tip insan! / 82

Test İnadımızdan Vazgeçelim / 91

İnandır, Bağımlı Hale Getir ve Kaosa Sürükle! / 95

Eğitimin Mayası Öğretmendedir / 98

BÖLÜM 3

ULUSLARARASI VE MERKEZİ TESTLER: PISA, LGS, ALES, YKS, KPSS VE HİLELER / 103

Değerlendirmenin Amacı Ne Olmalıdır? / 110

Okullarımız Nasıl Bireyler Yetiştirmeli? / 116

Alternatif Değerlendirme Yöntemleri / 124

Başarılılar Daha Mutlu Değil / 130

Merkezi Testler ve Hileler / 144

BÖLÜM 4

EĞİTİM SİSTEMİNİN VE TESTLERİN GELECEĞİ / 155

Eğitimde Hesap Verilebilirlik / 160

Eğitimde Sözde Reform / 165

Öğrenciler Değil, Okullar Yarışıyor / 171

BİTİRİRKEN / 179

BAŞLARKEN

*“Yaşamak, neden böyle içler acısı, neden bir
uçurumun yanı başından geçen daracık bir
yol gibi!” der Virginia Woolf. Uçurumun yanı
başındaki o daracık yolu yapan ve insanların
oradan geçmesini sağlayan, yaşamı böylesine
tehlikeli, çirkin ve yaşanmaz hale getiren
insanın ta kendisi değil midir?*

M.Z.A.

Dünya, tarihindeki en karmaşık, sıkıntılı ve farklı dönemle-
rinden birini yaşıyor. Teknoloji baş döndürücü hızda ve tarzda
ilerliyor, güçler dengesi değişiyor; yaşanan hızlı değişim rejim-
leri, hükümetleri ve iş çevrelerini yeniden şekillendiriyor.

İnsanlığı temelinden etkileyen sorunlar yumağı, tüm mil-
letleri içine almış durumda. Salgınlar, savaşlar, finansal kriz
ve beraberinde gelen işsizlik, enflasyon, stagflasyon, gıda ve
enerji krizi, açgözlülük, merhametsizlik, estetikten yoksun-
luk, iç çatışmalar, etnik temizlik, demografik değişiklikler,
yönetim biçimlerinin değişmesi, terör, insan hakları ihlalleri,
inanç, ifade ve tercihlere karşı duyarsızlık ve hoşgörüsüzlük,
çevresel felaketler, mülteci krizleri, ülkelerin istilas ve bun-
ların hem mevcut hem de gelecekteki etkileri, insanoğlunu

yakın gelecekte nelerin beklediğini tahmin etmekte hem zor-
luyor hem de kararsız bırakıyor.

Yüzyıllardır oluşturulan medeniyet, her zamankinden çok
daha fazla ve çeşitli şekillerde ciddi bir kaos ve tehdit altında.
Bu sürecin, yeni bir dünya düzeninin kurulmasına sebep olaca-
ğı açıktır. Bu düzen, dünyanın her yerindeki toplumları, hemen
her alanda etkisi altına alacaktır. Bu yüzdendir ki artık sıklıkla,
“Hiçbir şey yeni tip Corona virüsü, Covid-19 salgını öncesi gibi
olmayacaktır” söylemini duymaktayız.

Sonuçta ya hem yerel hem de küresel ölçekte toplumsal
bir çöküşe gidilecek ya da insan olmanın onuru, insanın
yaşadığı gezegenin tek sahibi değil bir parçası olduğu
gerçeği, insanlık ve etik değerler bireylere kazandırıl-
arak, toplumları bu çöküşten kurtarabilecek çözümler
üretilebilmesine olanak sağlanacak. Her iki durumda da
anahtar; insan, insanın nitelikleri ve bu insanı yetiştire-
cek toplum, eğitim kurumları ve bu kurumlarda uygula-
nacak eğitim sistemleridir!

TDK'ye göre insan; toplum halinde bir kültür çevresinde
yaşayan, düşünme ve konuşma yeteneği olan, evreni bütün ola-
rak kavrayabilen, bulguları sonucunda değiştirebilen ve biçim-
lendirebilen canlıdır. Beyin, anlama göre tasarlanmış bir aygıt
olduğundan, insan, anlam arayan ve anlamla yaşayan bir var-
lıktır. Anlam, insan için neredeyse olmazsa olmaz bir ihtiyaçtır.
Bu yüzden de insanın, anlam arayışı, insanın bu doğal ihtiyacı-
nın adeta bir dışavurumudur.¹

1. Frankl, E. V. (1. Baskı, 2009). *İnsanın Anlam Arayışı*. Okuyan Us Yayınları

Çoklu Zekâ Kuramı'nın² aday zekâlarından olan “Varoluşsal Zekâ”, mantık yürütmenin zor olduğu ve duyulup hissedilemeyen konularda, etkin yorum yapabilme becerisiyle ilgilidir. “Ben neyim? Neden varım? Ne olacağım? Neden doğar insan? Ölümün anlamı nedir?” gibi sorulara daha kolay ve rahat cevap verebilenlerde var olduğu düşünülen, bir zekâ. Bu bakımdan insanın anlam arayışına yardımcı olmak için eğitim sistemlerinin diğer zekâlar gibi mutlaka varoluşçu zekânın da ortaya çıkarılmasına, beslenmesine ve değer görmesine imkân sağlaması gerekmektedir. Diğer taraftan insan; iyiyi kötüden, güzeli çirkinden; acıyı neşeden ayırt edebilmelidir. Bunun için de tıpkı varoluşçu zekâda olduğu gibi, eğitim sistemlerinin ahlaki zekâyı işlemesi, değerli kılması ve değerli görmesi gereklidir. Bir ülkenin, bir taraftan gittikçe artan bilinmezlikler diğer taraftan sürekli ortaya çıkan yeni teknoloji ve dijital ağırlıklı toplumsal sistemler ve ekonomiler içinde gelişimini sağlayabilmesi, sürdürebilmesi ve yaşamaya devam edebilmesi, iyi eğitilmiş ve iyi vatandaşlardan oluşan bir nüfusa sahip olmasına bağlıdır.

Vicdan, erdem, estetik, etik, ahlak, merhamet ve manevi değerler, sağ beynin aktif olduğu ve devreye girdiği bir alandır. Ancak yüzyıllardır çok kötü şekilde sol beyin odaklı sürdürülen eğitim anlayışı neticesinde, maalesef gönül gözleri kapalı ve merhamet duyguları zayıf, hatta tamamen körelmiş, etik değerlerden uzak, merhametsiz, açgözlü, sol beyin baskın ve test çözerek meslek edinen bireylerden oluşan toplumlar inşa edildi. Erdemli, dürüst, insan hak ve özgürlükleri ile doğaya saygılı, demokrasiyi içine sindirmiş ve bir yaşam tarzı haline getirmiş, hukukun üstünlüğüne sonuna kadar inanmış insanları sadece sayısal ve sözel zekâlarını besleyerek yetiştirmek mümkün değildir.

2. Gardner, H. (1983). *Frames of mind: The theory of multiple intelligences*. Basic Books

Gelecek nesilleri yetiştirirken ahlaki zekâlarının da beslenmesi ve geliştirilmesi gereklidir. Bu açıdan bakıldığında ahlaki zekâyı, insanların hak ve hürriyetlerini tanıyan, bireyin temel hak ve özgürlüklerine sahip çıkan, insanları kötülüklerle baş başa bırakmayan, bulunduğu makam ve mevkii kişisel ve ideolojik çıkarları için kullanmayan ve hayatlarını birlikte yaşamaya adanmış; erdemli, vicdanlı, bireylerde gelişmiş olarak bulunan bir zekâ türü olarak kolaylıkla tanımlayabiliriz.³

Sadece akademik tarafın yani sol beynin önemsenmesi, sosyal alanların ve ruhun ihmal edilmesi sonucu; erdemsiz, şefkatsiz, estetikten yoksun, gönül gözleri kapalı, sorumsuz, insanları kötülüklerle maruz bırakan ve ahlaki çöküntü içinde olan bireyler yetiştirildi.

Gardner'in çoklu zekâ kuramı üzerinde çok uzun yıllardan beri çalıştımdan ve hakkında genel, yabancı dil öğretimi ve öğretmen eğitimi de dahil değişik alanlarda makaleler yazdımdan, çoklu zekâ kuramı kapsamında ahlaki zekâ konusuna da oldukça hâkimim. Takip edebildiğim kadarıyla da Türkiye'de bu konu hakkında hem ilk hem de en çok yazan ve konuşan biriyim. Hemen her konferansında veya konuşmamda mutlaka bu konuya değinirim. Aradan geçen yirmi bir yıla rağmen, bu konuyla hiçbir alakası olmayan birisinin, yazılarımı okuduktan sonra bu fikirden yola çıkıp, bu başlık altında alakasız şeyler yazarak taşra kurnazlığı yapmasını da maalesef ülkemizde akademik hayattaki çürümeye bağlıyorum. İşin ilginç tarafı da ki-

3. Altan, M. Z. (2012). Çoklu Zekâ Kuramı ve Değerler Eğitimi. *Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1 (4), s. 53-57; Altan, M. Z. (2012). Eğitim, Çoklu Zekâ Kuramı ve Çoklu Zekâ Kuramında Onuncu Boyut: Ahlâki Zekâ. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22 (1), s. 137-144; Altan, M.Z. (2017). Moral Intelligence for more Diverse and Democratic World. *European Journal of Education Studies*, 3 (3), 197-209.

tabın girişinde bu fikrin “bir gün Kayseri üzerinden uçarken uçakta aklına geldiğini” yazmasıdır!

Eğitimin görevi, vatandaşları hem hizmet verdiği toplumun sunduğu olası potansiyellerden, imkânlardan ve fırsatlardan yararlanmaya hazırlamak hem de çıkabilecek olası tehlikelere, tehditlere ve tuzaklara karşı da durabilmek ve bunlara karşı gelebilme bilgi ve cesaretine sahip olmaya hazırlamak olmalıdır. Eğitimde ana hedef, bireyleri gelecekte hem kişisel hem de içinde yaşadıkları toplumun beklentilerini gözeten doğru, sağlıklı ve erdemli kararlar verebilecek ve bu sorumluluk içinde insan hak ve özgürlüklerine saygılı, erdemli ve merhametli birer birey olarak yetiştirmek olmalıdır.

İnsanlar “Ben neyim?”, “Nereden geldim?”, “Nereye gideceğim?”, “Niçin varım?”, “Varlığımın anlamı nedir?”, “Hangi davranışlar iyi, hangileri kötüdür?” gibi soruları sorarlar kendilerine. İnsanın doğasında var olan merak ve anlam oluşturma duyguları bu soruların sorulmasına sebep olur. Bu merak duygusu, insanı düşünmeye ve sorgulamaya sevk eder; bazen daha iyiyi aramak için, bazen bir şeyi anlayabilmek için, bazen de yaşadığı hayatı daha iyi hale getirebilmek için bir arayışa sürükler insanı. Bu arayışa her insan farklı cevaplar verir. İnsanlar bu cevapları verirken kişisel tecrübelerinden, ideolojilerden, felsefeden ve inanç sistemlerinden yararlanırlar. Bu merak ve anlam oluşturma süreci, insanı sonunda şu soruyu sormaya yönlendirir: Hayatın anlamı nedir?

İnsanı insan yapan en önemli niteliklerinden biri de içinde yaşadığı doğayı, toplumu, geçmişi tanımak, bilmek, dahası bizzat kendini keşfetmek istemesidir. Bunun da en önemli sebebinin insandaki anlam verebilme zorunluluğu olduğunu düşünüyorum. Çünkü insan yalnız, boşlukta ve anlamsız yaşayamaz. Anlam kazandırma süreci hayli karmaşıktır ve çok farklı şekilde anlam kazandırılabilir. Hayatın anlamı biri için zevk iken bir başkası için yoksullara el uzatmak, bir diğeri için Everest’e tırmanmak,

biri için çok büyük şirketlerin sahibi olmak, diğeri için insanlara yol göstermek, iyilik etmek, bir başkası için hayat kurtarmak, bir diğeri için ise iyi bir kul olmaktır. Bu farklılığın nedeni de içinde yaşanılan toplum, alınan eğitim ve inançlardır.

İnsanın yaşadığı süre içinde kendini gerçekleştirmesi de en önemli hayat amaçlarından biridir. Kendini gerçekleştirmeyi ihtiyaçlar hiyerarşisi listesinde en üste yerleştiren Maslow'a göre insan, içinde bir hiyerarşiye göre inşa edilmiş olan güdülere sahiptir.⁴ Her ne kadar hiyerarşik bir yapı varsa da buradaki hiyerarşi sıralı değildir aslında. Bireyin bu gereksinimleri karşılanırken hem bilişsel hem de estetik gereksinimleri tatmin edilecek ve dolayısıyla kendini gerçekleştirmesi sağlanacaktır. Listenin en üstünde yer alan kendini gerçekleştirme, listedeki her bir ihtiyaç için geçerlidir ve en önemli niteliktir. Kendini gerçekleştiren insanlar, gerçeği olumlu biçimde algılarlar ve belirsizliğe katlanabilirler. Kendilerini, başkalarını ve olayları olduğu gibi kabul ederler. İçsel farkındalıkları yüksek, düşünce, duygu ve davranışları içtendir. İyi bir doğaları vardır, doğaya saygılı, yenilikçi, üretkendirler ve insanların ortak mutluluğu ile ilgilidirler. Aynı zamanda yaşamın gerçekçi, insancıl ve barışçıl amaçlarına dönük eylemlerine yoğun bir ilgi ve duyarlılık gösterirler. Çevrelerinden etkilenirler ve sorumludurlar. Çünkü bilirler ki insan, yaşadığı çevrenin, doğanın bir parçasıdır, sahibi değil. İnsanlarla flora ve faunayla doyurucu, kalıcı, sağlıklı, saygılı ve sevgi içinde bir iletişim kurarlar. Kendini gerçekleştirememiş veya böyle bir kaygısı olmayan insan inançtan, ahlaktan, idealden, sevgiden, faziletten, estetikten söz etmez. O, sadece maddeyle meşgul olur. Peki, o zaman insanı hangi ideale ve nasıl yönlelteceğiz? Ülkemiz için okula gitsin, hangi meslek kolayca iş buluyorsa onu öğrensin, bu alana girebilmek için yeterli sayıda soruyu çözebilmeyi

4. Maslow's Hierarchy of Needs, simplypsychology.org/ ET: 29.12.2020

öğrensin, para kazandıracak bu alanın bilgilerini öğrensin, meslek sahibi olsun. Daha sonra evlensin, iki çocuk yapsın, taksit ödesin ve emekli olsun. Sonra?

İnsan, sadece bu mu demektir? Şahsiyeti, bütünlüğü, dengesi, yönü, ruhu, kalbi, zihni, iradesi, saygısı, sevgisi, paylaşma duygusu, estetik anlayışı, değerleri ve ahlak anlayışı yok mudur? Bütün bunlar nerede, ne zaman öğrenilecek, öğretilecek, hatırlanacak ve kullanılacak? İnsanın hem kendi içinde (beden/ruh; akıl/vicdan) bütünlüğü, hem yaşadığı gezegenle olan bütünlüğü (flora/fauna) hem de aldığı eğitimin bütünlüğü (sağ/sol beyin) gerekmiyor mu? Bütüncül öğretim; bireyin entelektüel, sosyal, kişisel, mesleki, ruhsal ve fiziksel gelişimini sağlayarak onun sadece akademik alanda gelişmesinden ziyade bir bütün olarak eğitilmesi ve bir bütün olarak gelişiminin sağlanarak kendisini gerçekleştirmesinin yolunun açılması anlamına gelmektedir.⁵

Eğitimin amacı nedir? Verilen eğitim, dile getirilen bütünlüklerin oluşturulmasına ve kullanılmasına katkı sağlamakta mıdır? Eğer eğitim belirttiğimiz niteliklerde bireyler ve toplumların oluşmasına katkı sağlamıyorsa her şeyin yanlış, çarpık, doğaya karşı, fütursuz ve adeta terör içinde seyretmesine yol açılmaz mı?

İnsana içinde yaşadığı gezegeni, canlıları ve dahası bizzat kendisini yaşatmayacak bir eğitim anlayışının dayatılması ve bu çerçevede uygulanan süreçler ve pratiklerin cehaleti, vurdumduymazlığı, açgözlülüğü, adamsendeciliği, şiddeti, fanatizmi, vicdansızlığı, kişiliksizliği, erdemsizliği, şefkatsizliği, taklitçiliği, kendine yabancılaşmayı, tek tipleşmeyi, bencilliği, gönül gözünün körlüğünü, duyarsızlığı ve de terörü her şekliyle ortaya çıkarmaz mı?

5. About Reinhardt. (2019). *Reinhardt University*. <https://www.reinhardt.edu/about/> adresinden indirildi.

Günümüzde insanoğlu, yaşamını tehlikeye atacak çok ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Etnik ve dini çatışmalar, savaşlar, insan hakları ihlalleri, çevre felaketleri, adaletsizlik, kültür erozyonu, mülteciler, göçmenler, nükleer yayılmacılık, politik kutuplaşmalar, piyasaların düzensizliği, açlık, kıtlık, hükümetlerin hesap vermemezliği, şeffaflıksızlığı ve çürümüşlüğü, marjinal gruplar ve sorunları, siber saldırılar, sosyal genetik bozukluğu, sağlık hizmetlerinin eksikliği, sürekli kazanmayı amaçlayan vahşi kapitalist sözde piyasa ekonomisi, insanları tek tipleştiren, köleleştiren, test odaklı, sol beyin merkezli öğretim anlayışı, bilim adına insanlığa zarar veren hatta belki de sonunu getirmeye yardımcı olacak sözde bilimsel çalışmalar, epidemik hastalıklar, yapıları bozulmuş zararlı yiyecekler, mutsuzluk, salgınlar, istilalar vb...

Bütün bu sorunların sebebi kim? Bireyleri bu sorunların farkına kim, nerede, ne zaman ve nasıl vardıracak? Bu sorunları kimler çözecek? Bu sorunları çözebilecek bireyler nerede ve nasıl yetişecek? Sonuçta bilinçli, duyarlı, etik değerlere sahip insan, flora ve fauna merkezli ve duyarlı toplumlar nasıl oluşacak? Elbette geçmişte de sorunlar oldu, olmaya da devam edecek ancak insanlığın bu kadar âciz olduğu bir başka dönemi okumadım ve de tanık olmadım. İnsanı tümüyle insan yapan değerler, hiç bu kadar erozyona uğramadı ve eğer bir an önce gidişatın farkına varılmaz ise insan kendi eliyle hem kendi sonunu hem de bir parçası olduğu gezegenin sonunu getirecek. Yoksa bu durum pek çok konuda bize adeta önderlik eden, Hollywood filmlerinde şahit olduğumuz bir avuç seçilmişin başka bir gezegene yerleşmesi ve dünyayı oradan yönetmesiyle mi sonlanacak?

Mevcut eğitim sistemleri, maalesef bu sorunların ortaya çıkmasına bilinçli veya bilinçsiz olarak destek veriyor. Bu bakımdan bu sorunların mevcut anlayış ve uygulamalarla giderileceğini düşünmek maalesef ahmaklık derecesinde iyimserlik olur. Mevcut sistemler, insanın yaşadığı gezegeni yok etmeye varan uygulamaları neticesinde bir bataklığın oluşmasına imkân vermiş ve sessiz kalmıştır. Bunun sonucunda da insan kendi kendini tüketmekte, değersizleştirmekte ve doğayı yok etmektedir. Bu durum da insanlığın sonunu getirmektedir. Oysa eğitimin en önemli amacı iyi vatandaş yetiştirmektir. Böylesi bir eğitim anlayışı, insanı ve yaşadığı gezegeni birlikte paylaştığı flora ve faunayı da yaşatan bir anlayıştır. İlim ve irfan olmadan, ilmin kapsayıcılığının ve bütüncüllüğünün farkına varmadan sadece bilim peşinde koşulmasının ve yegâne değer olarak görülmesinin ve bunun da eğitim olarak sunulmasının insanlığa ne kadar kötülük yaptığı açıktır.

Eğitim, ekonomi, genetik, gıda, hukuk, teknoloji, sağlık vs. hangi alan olursa olsun yapılan yenilikleri insanlara kanıtlamak ve kabul ettirmek için mutlaka bilim insanlarının desteği alınıyor. Bu bilim insanlarının pek çoğu, tıpkı Çin hükümeti adına, ABD hükümetinden izinsiz laboratuvar çalışmaları yürüttüğü için tutuklanan Harvardlı Prof. Lieber gibi saygın, bol yayını olan ve ödüllü (Nobel ödülü) insanlardır.⁶ Bu bakımdan herhangi bir konuda dile getirilen fikre –buna bilim de dahil– körü körüne inanılmamasını tavsiye ederim. Eleştirel gözle bakmakta çok ciddi faydalar vardır.

Unutulmamalıdır ki erdemli, dürüst, şefkatli, estetik kaygıları olan insanlar ancak bu tür niyetleri olan ve bu tür değerlere uygun faaliyetlerde bulunan insanlardır. Varoluşçu zekâ konusunda dile getirilen soruların cevaplarını veremeden ve

6. Charles M. Lieber, en.wikipedia.org

ölümünden ibret alınmadan yaşanan bir hayatın yine sıraladığımız sorunlarla dolu, sonu belli olmayan karanlık bir geceden asla farkı olmayacaktır.

İnsan maalesef içinde yaşadığı doğanın sadece bir parçası olduğunu unuttu veya kendisine unutturuldu! Bu tam olarak ne zaman başladı, kesin olarak bilemiyorum ancak paylaşabileceğim ipuçları var. Ama doğanın tek hâkiminin ve sahibinin kendisi olduğu öğretildiğinde, doğadaki diğer canlıların yaşama haklarını ellerinden aldığı ve göz ardı ettiğinde, Sanayi Devrimi'nden sonra doğayı tahrip edip kentleri doldurduğunda, o kentleri yüksek binalarla kuşattığında, yeraltı ve yerüstü zenginliklerini ve hatta günümüzde uzayın kimi zenginliklerini hoyratça kullandığında, akıl almaz silahlar üretip diğer insanları ve doğayı yok ettiğinde, bilimi bilim için ve ilmi göz ardı ederek kullandığında, her alanda yıkmayı ve yok etmeyi öğrendiğinde... Böylelikle o kaçınılmaz son, Mevlana'nın ifadesiyle asla bir "şebiarus" (düğün gecesi) olmadı, olamayacaktır da.

İnsan için hayatın anlamı; insanın, insana özgü nitelikleri yitirmeden çocukluğundan yaşlılığına taşıdığı bir mesajdır aslında. Bu yüzden insan, yaşamında da bu mesajı kaybetmemeye, dikkatli kullanmaya, kullanırken insanlığa zarar vermemeye özen göstermelidir. Her geçen gün yeni bir gün ve her geçen gün adeta son günmüş gibi her daim canlı ve taze... Aksi yani hayatın anlamsızlığı insanı rahatsız eder. Tıpkı günümüzde yaşanan gibi...

Birkaç yüzyıldır içinde yaşadığı dünyayı keyfince kullanan ve tahrip eden insanın artık gerçek manada bir değerlendirme ve vicdan muhasebesi yapma ve hayatın amacını yeniden belirleme zorunluluğu vardır. Paradigma değişikliği yapmanın tam sırasıdır. Yani tipik bir "Şimdi değilse ne zaman?" durumu söz konusudur. Bunu yaparken, geçmişte olduğu gibi sadece sol

beyne, yani akla değil belki çok daha fazla oranda ihmal ettiğimiz, değerli görmediğimiz ve körelttiğimiz vicdanın, etiğin, hoşgörünün, estetiğin beynine, sağ beyne, kalbin asıl beynine danışmanın ve ona kulak vermenin zamanı gelmiştir. Bu, insanlığa ve yalnızca bir parçası olduğumuz gezegene de çok iyi gelecektir.

“Terör Her Yerde” serisi; *Eğitim Terörü*, *Biyoloji ve Teknoloji Terörü*, *Sosyal Genetik Terörü* adlı kitaplardan oluşmaktadır. Bu kitaplar, bir bakıma yukarıda bahsettiğim ikilemleri irdelemeyi amaçlamaktadır. Yani hayatın anlamı ve bunu anlamsızlaştıran, kendine ve diğer canlılara zarar veren, bizzat insanın kendi elinden çıkmış terör unsurlarını sizlerle paylaşmak ve bir farkındalık kazandırmak... Platon’un dediği gibi: “Bilirken susmak, bilmezken söylemek kadar kötüdür.” Ben susmamayı tercih ediyorum.

Eğitim Terörü isimli bu kitap, üç kitaplık bir serinin ilk kitabıdır. Bu seri, 2021 yılında basılan ve ilk baskısı çok çabuk tükenen *Terör Ya Öyle Değilse?* adlı kitabımın ana omurgasından oluşturulmuştur. Aradan geçen süre içinde kitapların içeriği düzenli olarak güncellenmiş ve yeni bilgiler eklenmiştir. Serinin basımı sırasında ve sonrasında bazı yeni gelişmeler de mutlaka olacaktır. Ancak bu gelişmelerin ve değişikliklerin daha önce olduğu gibi temel bakış açımı ve paylaşmak istediğim anafikri etkilemeyeceğini düşünüyorum ve şimdiden anlayışınız için teşekkür ediyorum.

Kitapta öncelikle terörden neyi kastettiğimi paylaşacak ardından da kitap içinde birkaç yerde değineceğim *Neoliberalizm* kavramı konusundaki görüşlerimi paylaşacağım. Daha sonra sırasıyla *Eğitim Terörü*, *Testlerle Toplumun Nasıl Dizayn Edildiği*, *Uluslararası ve Merkezi Testler*, *Hileler ve Testlerin Geleceği* bölümleri yer alacaktır.